

K NOZ § 1987:

§ 1987

(1)

K započtení jsou způsobilé pohledávky, které lze uplatnit před soudem.

(2)

Pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 1982 až 1991

0 5 0

23/09/2013 / Patrik Müller

Nejistá a neurčitá

7 0 0

20/02/2014 / Roman Kramařík

K pojmu "nejistá nebo neurčitá"

0 0 0

19/08/2017 / Admin Tým

§ 581 odst. 2 SOZ - zdroj...

0 0 0

11/08/2017 / Martin Sztefek

Rozhodnutí Okresního soudu v...

0 3 2

ROZHODNUTÍ OKRESNÍHO SOUDU V PARDUBICÍCH 6 C 150/2015

11/08/2017 / Martin Sztefek JŠK, advokátní kancelář, s.r.o.

6C 150/2015

****POHLEDÁVKA NEJISTÁ ČI NEURČITÁ NENÍ ZPŮSOBILÁ K ZAPOČTENÍ**

Pokud žalovaná na pohledávku žalobkyně z titulu neplacení pojistného ze smlouvy o sdruženém pojištění vozidla, kterou účastnice uzavřely, započítá pohledávku vůči žalobkyni, kdy tato neplnila z pojistné smlouvy vzniklou pojistnou událost (úraz) a započítává vůči žalobkyni tuto pohledávku i na ty pohledávky, které má žalobkyně vůči jejím rodinným příslušníkům, pak na takovéto pohledávky je třeba nahlížet jako na nejisté a neurčité a takovéto pohledávky nejsou způsobilé k započtení.

Pohledávka tvrzená žalovanou, není judikátní, popř. nevychází z dvoustranného právního úkonu účastníků a je tudíž sporná, znamená, že je nejistá. Protože pohledávka uplatněná žalovanou k započtení je nejistá a neurčitá, není způsobilá k započtení, a soud proto k této námitce nemohl přihlédnout.

Ačkoliv nároky z pojistné smlouvy uzavřené před 31.12.2013 se i nadále posuzují dle zákona č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě , námitka započtení vznesená po 1.1.2014 vůči nárokům z pojistné smlouvy, se posuzuje podle zákona č. 89/2012 Sb.**

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu JUDr. R.P. jako samosoudkyní ve věci žalobce Č.P. a.s., se sídlem v Praze , IČ , zast. Mgr. Ivanou Zbořilovou, advokátkou se sídlem v Hradci Králové, nám. 28. října 20, proti žalované M.N., nar. , bytem

Živanice , o zaplacení 3.288,- Kč s přísl. t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 3.288,- Kč s 8% úrokem z prodlení ročně z částky 3.288,- Kč od 4.1.2014 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 5.264,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobce Mgr. Ivany Zbořilové do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

Žalobce podal proti žalované návrh na zaplacení shora uvedené částky. Uvedl, že žalovaná uzavřela s žalobcem pojistnou smlouvu č. 24573982-18 o sdruženém pojištění vozidla RZ .....s účinností od 3.10.2013. Ve smlouvě bylo dohodnuto, že pojištění se sjednává na dobu neurčitou a dle pojistné smlouvy byla žalovaná povinna hradit pojistné za pojistné období jeden rok v dohodnuté částce 10.860,- Kč v čtvrtletních splátkách splatných vždy k třetímu dni prvního, čtvrtého, sedmého a desátého měsíce roku. Žalobce uvedl, že žalovaná dluží na pojistném za období od 3.10.2013 do 21.1.2014 částku 3.288,- Kč. Nejméně do konce dlužného období pojištění trvalo, neboť žalovaná nedoložila žádný zákonný ani smluvní důvod pro dřívější zánik pojištění. Žalovaná byla o zaplacení dlužné částky před podáním žaloby upomenuta, dlužnou částku však žalobci nezaplatila. K námitkám žalované žalobce uvedl, že nárok žalované na odškodnění úrazu, ze kterého žalovaná uplatňuje započtení, žalobce neuznává, neboť žalovaná nárok na výplatu pojistného plnění ze smlouvy č. 69550965-14 nevznikl. Tato smlouva byla uzavřena dne 10.2.2014 s počátkem pojištění od 11.2.2014, jak bylo zjištěno žalovaná neutrpěla úraz dne 18.2.2014, ale úraz se jí stal již dne 14.2.2014. Nárok na pojistné plnění z úrazu nastalého dne 14.2.2014 s ohledem na vyluku v pojistných podmínkách nenastal. Jelikož žalované nevznikl nárok na pojistné plnění, nevznikl jí nárok ani na částku 60.067,18 Kč, ze které žalovaná činí zápočet proti svému dluhu. Žalobce uvedl, že započtení nemohlo nastat.

Žalovaná s návrhem nesouhlasila a navrhla jeho zamítnutí. Uvedla, že důvodem neuznání dluhu vůči žalobci je provedené započtení pohledávky ze dne 20.1.2015, které žalobce převzal dne 23.1.2015. Žalovaná uvedla, že tímto započtením uplatnila vůči žalobci všechny pohledávky, protože žalobce jako pojistitel žalované neplnil z pojistné smlouvy č. 69550965-14 ze dne 10.2.2014. Vzhledem k tomu, že žalobce odmítl plnit, přestala plnit i žalovaná vůči žalobci, a to nejen z této pojistné smlouvy. Všechny pojistné smlouvy odmítly jako rodina hradit (manžel a dcera žijící ve společné domácnosti) poté, co žalobce jako pojistitel porušil zákonné ujednání a nevyplatil žalované jako jedné z pojištěných úraz. Mezi pohledávkami je i pojistná smlouva č. 24573982-18, která je předmětem podaného žalobního návrhu, ve výši 3.288,- Kč. Jako dlužník má žalobce vůči věřiteli, tj. žalované, pohledávku ve výši 60.067,18 Kč, která byla započtena vůči pohledávce žalované, kde jako dlužník vůči žalobci má žalovaná pohledávku ve výši 22.011,17 Kč.

Na základě provedeného dokazování zjistil soud následující skutkový stav:

Pojistnou smlouvou č. 24573982-18 ze dne 2.10.2013 měl soud prokázáno, že mezi žalobcem a žalovanou došlo ke sjednání pojistné smlouvy o sdruženém pojištění vozidla RZ ..., a to s počátkem pojištění dne 3.10.2013, když roční pojistné bylo sjednáno ve výši 10.860,- Kč s tím, že bude hrazeno 4x ročně vždy k třetímu dni prvního, čtvrtého, sedmého a desátého měsíce roku.

Oznámením ze dne 1.2.2014 sdělil žalobce žalované, že došlo k zániku pojistné smlouvy - sdružené pojištění vozidla, a to ke dni 21.1.2014 z důvodu neplacení běžného pojistného a zároveň byla žalovaná vyzvána, aby dlužné pojistné ve výši 3.288,- Kč uhradila. Detailem pohledávky pojistné smlouvy č. 24573982-18 měl soud prokázáno, že dlužné pojistné za období od 3.10.2013 do 21.1.2014 činí částku 3.288,17 Kč.

Dopisem ze dne 23.4.2015 byla žalovaná vyzvána právní zástupkyní žalobce k úhradě dlužného pojistného za období od 3.10.2013 do 21.1.2014 ve výši 3.288,- Kč, s tím, že pokud dlužná částka nebude zaplacena do 15.5.2015, bude nárok žalobce uplatněn v soudním řízení.

Listinou ze dne 20.1.2015, která byla žalobci doručena dne 23.1.2015, uplatnila žalovaná vůči žalobci zápočet pohledávky. V započtení pohledávky žalovaná uvádí, že uplatňuje vůči žalobci pohledávky z pojistné smlouvy č. 69550965-14 v celkové výši 60.067,18 Kč. Tato pohledávka vznikla neplněním z pojistné smlouvy, když pojistné plnění bylo odmítnuto. Žalované se dne 14.2.2014 stal úraz, který nahlásila dne 7.3.2014 a žalovaná požaduje denní plnění za období od 14.2.2014 do 22.4.2014 po 200,- Kč, tj. 16.200,- Kč, trvalé následky ve výši 40.000,- Kč a úrok z prodlení ve výši 3.867,18 Kč. V započtení pohledávky žalovaná dále uvádí, že pohledávka žalobce k datu 21.1.2015 činí celkovou částku 22.011,17 Kč, a to z titulu pojistných smluv, které s žalobcem uzavřela žalovaná, její manžel V.N. a její dcera V.N. , kteří žijí s žalovanou ve společné domácnosti.

Soud neprovedl důkaz výsledkem svědkyně Z.K. , svědkyně V.N. a svědka M.M.k průběhu jednání účastníků ohledně uzavření pojistné smlouvy o životním pojištění žalované, neboť skutečnosti zjištěné těmito důkazy nejsou pro posouzení této věci právně významné.

Žalobce učinil předmětem řízení dlužné pojistné z pojistné smlouvy uzavřené dne 2.10.2013 a soud o nároku žalobce rozhodoval až po 1.1.2014, kdy nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a proto se musel zabývat tím, jaký hmotněprávní předpis aplikovat. Podle § 3028 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb. není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti. Vzhledem k tomu, že k uzavření pojistné smlouvy došlo před nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., aplikoval soud právní předpisy účinné ke dni uzavření pojistné smlouvy, tj. zákon č. 37/2004 Sb. ve znění platném ke dni 31.12.2013 a zákon č. 40/1964 Sb. ve znění platném do 31.12.2013. Žalovaná uplatnila v řízení námitku započtení pohledávky realizované listinou ze dne 20.1.2015, a to z titulu pojistné smlouvy uzavřené dne 10.2.2014. Podle § 3028 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. se tímto zákonem řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti, a proto bylo třeba námitku započtení posuzovat podle zákona č. 89/2012 Sb.

Podle § 2 zák. č. 37/2004 Sb. je pojistná smlouva smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.

Podle § 20 zák. č. 37/2004 Sb. nestanoví-li tento zákon jinak, zaniká soukromé pojištění dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části, doručené pojistníkovi; tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc. Upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění na zánik soukromého pojištění v případě nezaplacení dlužného pojistného. Lhůtu podle věty první lze před jejím uplynutím dohodou prodloužit.

Ze zjištěného skutkového stavu a za použití shora citovaných zákonných ustanovení dospěl soud k závěru, že návrh žalobce na zaplacení částky 3.288,- Kč s příslušenstvím je důvodný. V souzené věci došlo mezi účastníky k uzavření pojistné smlouvy, a to s účinností od 3.10.2013, když se jednalo o pojistnou smlouvu o sdruženém pojištění vozidla RZ 4E4 3110. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou. V řízení bylo nesporné, že pojistné za období jednoho roku činí částku 10.860,- Kč a žalovaná se zavázala toto pojistné hradit ve čtvrtletních splátkách vždy k třetímu dni prvního, čtvrtého, sedmého a desátého měsíce roku. Dopisem ze dne 1.2.2014 oznámil žalobce žalované, že ke dni 21.1.2014 došlo k zániku pojištění a že dluh na pojistném činí částku 3.288,- Kč. Před podáním žalobního návrhu byla žalovaná dopisem ze dne 23.4.2015 zaslána předžalobní upomínka. Z provedených důkazů má soud za prokázané, že pojištění na pojistnou smlouvu č. 24573982-18 zaniklo ke dni 21.1.2014, žalovaná netvrdila a neprokázala, že by k zániku pojištění došlo před tímto datem a rovněž neprokázala, že by na sdružené pojištění vozidla v době od 3.10.2013, kdy pojištění nabylo účinnosti, do 21.10.2014 cokoli zaplatila. Pokud by žalovaná na toto pojištění žalobci plnila, pak by toto plnění zcela nepochybně zohlednila v započtení, které vůči žalobci učinila a které namítla i v tomto řízení. K zániku pojištění došlo ke dni 21.1.2014 a teprve dne 10.2.2014 byla mezi žalovanou a žalobcem uzavřena další pojistná smlouva č. 69550965-14 (životní pojištění). Započtení žalovaná realizovala dopisem ze dne 20.1.2015, jež byl žalobci doručen dne 23.1.2015. V řízení bylo prokázano, že žalovaná nezaplatila pojistné na sdružené pojištění vozidla včas a řádně, a protože v důsledku toho došlo ke dni 21.1.2014 k zániku pojištění, je žalovaná povinna žalobci dlužné pojistné až do zániku pojištění zaplatit. Dluh na pojistném za období od 3.10.2013 do 21.1.2014 činí částku 3.288,- Kč. S přihlédnutím k ust. § 517 odst. 2 zák. č. 40/1964 Sb., ve znění platném do 31.12.2013, je žalovaná povinna žalobci zaplatit i úrok z prodlení z dlužné částky, a to za období od 4.1.2014 do zaplacení, když výše úroku z prodlení je blíže specifikována ve výroku tohoto rozhodnutí.

Podle § 1982 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. dluží-li si strany vzájemně plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a plnit svůj vlastní dluh. Podle odst. 2 cit. ust. započtením se obě pohledávky ruší v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí; nekryjí-li se zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění. Tyto účinky nastávají k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení.

Podle § 1987 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. jsou k započtení způsobilé pohledávky, které lze uplatnit před soudem. Podle odst. 2 cit. ust. pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.

K jednostrannému započtení lze přistoupit jen při střetu splatných pohledávek, je-li plnění stejného druhu a k zániku započítávaných pohledávek dochází zpětně k okamžiku, kdy se pohledávky staly započítatelnými. Jednostranně nelze započíst pohledávky nejisté nebo neurčité, neboť započtení sleduje odstranění vzájemných pohledávek zúčastněných osob, nikoliv vyvolání nejasností a následných sporů. Podle § 1987 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. musí jít o pohledávky, které lze uplatnit před soudem a nejsou nejisté nebo neurčité. Další podmínkou je vzájemnost pohledávek, přičemž pohledávky jsou vzájemné, pokud věřitel jedné pohledávky je zároveň dlužníkem druhé pohledávky a naopak. Započtením zanikají vzájemné pohledávky v rozsahu, v němž se kryjí a účinek závazku nastává okamžikem, kdy se obě pohledávky stanou způsobilými k započtení. Úkon, resp. jednání, započtení, kterým dlužník započítává proti pohledávce věřitele více pohledávek převyšujících ve svém součtu pohledávku věřitele, aniž by z něj bylo patrné, která část započítávaných pohledávek zanikla a která nikoli, je neplatným pro neurčitost. K započtení nejsou způsobilé pohledávky neurčité, ale ani pohledávky nejisté.

Podání žalované, kdy vůči žalobci uplatňuje svoji pohledávku převyšující žalovanou částku, a to k započtení, neposoudil soud jako vzájemný návrh, ale jako obranu proti návrhu, a to vzhledem k tomu, že žalovaná odkazuje na svůj úkon (jednání) započtení ze dne 20.1.2015. Započtení, kterým žalovaná započítává proti pohledávce žalobce více svých pohledávek, převyšujících ve svém součtu pohledávku věřitele, aniž by z něj bylo patrné, která část započítávaných pohledávek zanikla a která nikoli, je neplatným jednáním pro neurčitost. To, že pohledávka tvrzená žalovanou, není judikátní, popř. nevychází z dvoustranného právního úkonu účastníků a je tudíž sporná, znamená, že je nejistá. Protože pohledávka uplatněná žalovanou k započtení je nejistá a neurčitá, není způsobilá k započtení, a soud proto k této námitce nemohl přihlédnout.

Zatím žádné diskuzní příspěvky